

Sygn. akt I ACa 323/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Magdalena Pankowiec
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska (spr.) SO del. Małgorzata Dziemianowicz
Protokolant	:	Małgorzata Sakowicz - Pasko

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. P., L. P. i A. U. (1)**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.**

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powoda Z. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 30 stycznia 2015 r. sygn. akt I C 404/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) uchyla uchwałę Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B., nr (...) z dnia 24 czerwca 2014 r. w części dotyczącej wyboru A. J. (1) i H. K. (1) na członków Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.,

b) zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów po 260 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda Z. P. 335 zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Z. P., L. P. i A. U. (2) wnieśli o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B. Nr (...) z dnia 24 czerwca 2014 r. zatwierdzającej skład Rady Nadzorczej na kadencję na lata 2014-2017, w części dotyczącej wyboru A. J. (2) i H. K. (1). Podali, że wymienione osoby zostały wcześniej wybrane do komisji

mandatowo-skrutacyjnej i piastowały tę funkcję do końca walnego zgromadzenia, a zatem zgodnie z § 47 ust. 11 statutu Spółdzielni „nie mogły kandydować do Rady Nadzorczej”. Jako podstawę żądania wskazali art. 42 § 3 i 4 ustawy prawo spółdzielcze.

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w B. wniosła o oddalenie powództwa. Wskazywała, że wskazywane przez powodów uchybienia uzasadniałyby uchylenie zaskarżonej uchwały tylko, gdyby miały lub mogły mieć wpływ na treść naruszającej prawa członka uchwały. Tymczasem okoliczność, że A. J. (2) i H. K. (1) kandydując do Rady Nadzorczej, były też członkami komisji mandatowo-skrutacyjnej, nie miała wpływu na treść uchwały.

Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił powództwo, zasądził od powodów na rzecz pozwanych 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał ściągnąć od powodów na rzecz Skarbu Państwa kwotę 137,74 zł tytułem brakujących kosztów sądowych.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

W dniu 24 czerwca 2014 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Spółdzielni (...) w B., podczas którego dokonano wyborów nowej Rady Nadzorczej. W tym przedmiocie podjęta została uchwała nr (...).

W skład nowo wybranej Rady Nadzorczej weszły m.in. dwie osoby, wcześniej wybrane na tym zebraniu w skład komisji mandatowo-skrutacyjnej, tj. A. J. (2) i H. K. (1). Komisja Wyborcza sporządziła karty do głosowania do Rady Nadzorczej oraz rozdała karty. Po głosowaniu komisja wyborcza zebrała głosy i udała się na zaplecze, gdzie dokonała przeliczenia głosów. Przy czynności liczenia głosów uczestniczyła J. N., będąca członkiem komisji mandatowo-skrutacyjnej. W tym czasie A. J. (2) i H. K. (1) pozostały na S. obrad i liczyły głosy nad innymi podjętymi na zgromadzeniu uchwałami.

Kandydatami do Rady Nadzorczej byli także powodowie Z. P. i A. U. (2). Do Rady Nadzorczej weszło 5 osób, które uzyskały największą liczbę głosów. Kandydujący powodowie uzyskali: Z. P. 40 głosów a A. U. (2) głosów 31, podczas gdy A. J. (2) otrzymała 56 głosów, zaś H. K. (2) 53 głosy.

Zgodnie ze statutem § 47 pkt 11 członkowie Komisji Wyborczej M. Skrutacyjnej nie mogą kandydować do Rady Nadzorczej.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo jest niezasadne.

Wskazał, że wprawdzie zgodnie z zapisem § 47 pkt 11 statutu Spółdzielni (...) nie powinny kandydować do rady nadzorczej, gdyż wcześniej zostały wybrane w skład komisji mandatowo-skrutacyjnej, tym niemniej uchybienie to o charakterze natury formalnej, nie miało wpływu na treść uchwały (art. 42 ustawy prawo spółdzielcze).

Wskazał, że z zeznań świadków oraz zapis protokołu z Walnego Zgromadzenia z 24 czerwca 2014 r. wynika, że wprost choć A. J. (2) i H. K. (1) choć były członkami komisji mandatowo-skrutacyjnej i jednocześnie kandydowały do Rady Nadzorczej, to jednak nie uczestniczyły w sporządzaniu kart do głosowania, ani też zbieraniu i liczeniu głosów, gdyż te czynności wykonali członkowie Komisji Wyborczej, przy uczestnictwie jednego członka komisji mandatowo-skrutacyjnej, tj. J. N.. W tym czasie A. J. (2) i H. K. (1) pozostały na sali obrad i liczyły głosy nad innymi podjętymi na zgromadzeniu uchwałami. Tym samym pełnienie przez nie funkcji członków komisji mandatowo-skrutacyjnej, nie miało wpływu na treść podjętej uchwały w przedmiocie wyboru ich do Rady Nadzorczej, a tym bardziej nie miało istotnego wpływu na treść tej uchwały.

O kosztach procesu orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o opłatach za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od tego wyroku wniósł powód Z. P., który zarzucił Sądowi I instancji poczynienie błędnych ustaleń faktycznych i przyjęcie, że naruszenie § 47 pkt 11 Statutu Spółdzielni nie miało wpływu na treść zaskarżonej uchwały. Wniósł o zmianę wyroku i uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Nr (...) z dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Wstępnie zaznaczyć należy, że wprawdzie skarżący sformułował w niej zarzut poczynienia przez Sąd I instancji ustaleń sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, tym niemniej w istocie nie podważał poczynionych ustaleń faktycznych i w rzeczywistości zmierzał do zakwestionowania przeprowadzonej przez ten Sąd oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego.

W związku z tym, Sąd Apelacyjny dokonując własnej oceny materiału sprawy nie znalazł podstaw do poczynienia ustaleń odmiennych lub do ich uzupełnienia, co uzasadniało przyjęcie za własne ustaleń Sądu Okręgowego, a jednocześnie zbędnym było ich powielanie w tym miejscu.

Sąd Apelacyjny za wadliwą jednak uznał ocenę prawną Sądu Okręgowego.

Zgodnie z art. 42 § 2 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 1443) uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna, zaś sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu – członek spółdzielni może wytoczyć powództwo o jej uchylenie w terminie 6 tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia.

Sąd Apelacyjny nie podziela oceny Sądu Okręgowego, że zaskarżona uchwała o wyborze w skład Rady Nadzorczej A. J. (2) i H. K. (1), nie jest dotknięta tak daleko idącą wadliwością, że nie może być uznana za nieważną.

Wskazać bowiem należy, że ustawa Prawo spółdzielcze, która w art. 42 określa przesłanki i konsekwencje ustalenia różnego rodzaju wadliwości uchwał walnego zgromadzenia spółdzielni, tak jak całe prawo cywilne (art. 38 k.c.), stoi na gruncie poszanowania ustawowych i statutowych kompetencji przyznanych poszczególnym jej organom. Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w B. tworząc statut, w ramach uprawnienia przewidzianego w art. 83 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 1222 ze zm.), w jego § 47 ustaliła precyzyjnie tryb i zasady wyboru członków Rady Nadzorczej. W § 47 pkt 5 przyjęto, że w skład Rady nadzorczej nie mogą wchodzić osoby będące pracownikami Spółdzielni, zaś w pkt 11 tego paragrafu wykluczono prawo kandydowania członkom Komisji Wyborczej i M.-Skrutacyjnej. Omawiane sformułowania statutu stwierdzające, że w skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby powiązane ze Spółdzielnią stosunkiem pracy, czy też wchodzące w skład Komisji Wyborczej i M.-Skrutacyjnej, oznacza że wymienieni członkowie Spółdzielni nie mogą korzystać z biernego prawa wyborczego. W takiej zaś sytuacji, koniecznym elementem procedury prowadzącej do wyboru członków Rady Nadzorczej powinno być m.in. uprzednie sprawdzenie, czy kandydat na członka Rady Nadzorczej, nie jest pracownikiem Spółdzielni, ani nie został wybrany do Komisji o której mowa w § 47 pkt 11.

Skoro zaś z niekwestionowanych ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, że A. J. (2) i H. K. (1) wchodziły w skład Komisji Mandatowo- Skrutacyjnej, oznacza to, iż ich uchwała o ich wyborze była nieważna. Podjęcie zaskarżonej uchwały było to zatem działaniem sprzecznym z obowiązującym statutem Spółdzielni (§ 47 ust. 11) i jako takie dotknięte nieważnością. Tego rodzaju wadliwość nie może być określona jako tylko proceduralna, która mogłaby prowadzić do wyeliminowania z obrotu prawnego podjętej uchwały tylko w razie wykazania, że miała wpływ na ich treść. Wobec bezwzględnie obowiązującego zapisu statutu spółdzielni, osoby wchodzą w skład Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej, nie mogły w ogóle kandydować do Rady Nadzorczej, a zatem przy ocenie ważności podjętej uchwały o ich wyborze, nie ma żadnego znaczenia ich udział lub jego brak chociażby w procesie liczenia głosów, skoro obie kandydatki były pozbawione biernego prawa wyborczego. Wobec tego powstała konieczność uznania za nieważną podjętej wobec nich przez Walne Zgromadzenia uchwały i zmiany zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach instancji apelacyjnej Sąd Apelacyjny orzekł po myśli art. 98 § 1 k.p.c. uznając, że powód, którego intencją było wyeliminowanie zaskarżonej uchwały z obrotu prawnego, wygrał sprawę w całości.